

Aan de Raad van Ministers Curaçao
t.a.v. de Minister-president,
de heer G.F. Schotte
Fort Amsterdam 17
Alhier

Willemstad, 8 februari 2011

Kenmerk : 11/0134C/JH
Referentie : drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Onderwerp : Advies inzake benoemingsvoorstellen nieuwe bestuursleden van CTFD

1. Inleiding

Het Land Curaçao zijnde de rechtsopvolger per 10 oktober 2010 van het Eilandgebied Curaçao dient, ter zake van de voorgeschreven advisering en bijbehorende taken zoals opgenomen in artikel 4 van de Eilandsverordening Corporate Governance (A.B. 2009, nr. 92), een schriftelijke overeenkomst aan te gaan met een bij Eilandsbesluit aangewezen deskundige organisatie. Op grond hiervan is een overeenkomst van opdracht afgesloten tussen het Land Curaçao en SOAB waarbij ons Bureau tot 28 februari 2011 als adviseur corporate governance zal fungeren ten behoeve van het Land Curaçao dan wel totdat de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (in het vervolg 'SBTNO') is opgericht, operationeel is geworden en is aangewezen als de adviseur corporate governance.

Uitgaande van de Eilandsverordening Corporate Governance alsook de bepalingen van de aangegeven overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance in ieder geval het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder dan wel de overheid aangaande het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van (certificaten) van aandelen, het vaststellen of aanpassen van een reserverings- of dividendbeleid voor de overheidsvennootschappen of -stichtingen en het benoemen of ontslaan van bestuurders bij de overheidsvennootschappen of -stichtingen.

Op basis van het voorgaande heeft u ons Bureau, als tijdelijk adviseur corporate governance, bij omslagen d.d. 1 december 2010 (kenmerk 2010/103684) en d.d. 8 december 2010 (kenmerk 2010/111006) voor advies benaderd inzake het voornemen tot benoeming van nieuwe leden in het bestuur van de Stichting Curaçao Tourism Development Foundation ('CTDF'). Het gaat hierbij om de volgende kandidaten:

- Mevrouw M.I. Ponte Da Costa.
- De heer E.G. Anita.
- De heer R.A. Dos Santos.

Op grond van de Eilandsverordening Corporate Governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming dan wel ontslag van bestuurders aan de statuten van de vennootschap en aan de toepasselijke regels voldoet, waaronder de procedureregels en profielschets bedoeld in artikel 8 van de Eilandsverordening en de bepalingen uit de Code Corporate Governance van het Land Curaçao (in het vervolg de 'Code Corporate Governance'). In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen. De Code Corporate Governance is, op basis van artikel 3, lid 1 van de Eilandsverordening Corporate Governance, door het Bestuurscollege op 12 oktober 2009 bij Eilandsbesluit vastgesteld.

Wij hebben in dit kader de aangegeven benoemingsvoorstellen beoordeeld om na te gaan in hoeverre deze voldoen aan de hierboven vermelde regelgeving. De resultaten van onze beoordeling zijn in dit schrijven opgenomen.

2. Statutaire vereisten en profielschets voor bestuursleden van CTDF

Uit artikel 6 van de statuten van CTDF blijkt dat het bestuur van de stichting uit een oneven aantal van minimaal 5 en maximaal 7 leden bestaat waarbij de gedeputeerde van toerisme qualitate qua bestuursvoorzitter is. De overige bestuursleden worden op grond van hun algemene kennis, bekwaamheden en betrokkenheid bij het toerisme, benoemd door het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao waarbij de samenstelling uit een tripartiete deelneming van de sociaal-economische partners zal bestaan. Verder kiest het bestuur uit zijn midden een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester. Dit bestuur is belast met het bestuur en beheer van CTDF. Hieruit blijkt dat het Raad van Commissarissen-model (zie paragraaf 4) nog niet is toegepast bij CTDF. Wij gaan in dit kader uit van de veronderstelling dat het Raad van Commissarissen-model alsnog zal worden toegepast bij CTDF en dat de in dit schrijven aangegeven kandidaten zijn voorgedragen als lid van een nog in te stellen raad van toezicht bij CTDF.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance moet de raad van toezicht bij een stichting een profielschets opstellen voor haar leden. Deze profielschets dient mede ter waarborging van de kwaliteit van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van toezicht. In deze profielschets worden er, rekening houdende met de aard van de activiteiten en omvang van de stichting, eisen gesteld ter zake van de gewenste grootte en samenstelling van de raad van toezicht alsook ter zake van de gewenste deskundigheid en achtergrond van haar leden. Tevens moet minimaal één lid van de raad van toezicht een zogenoemde financieel expert ('financial literate') zijn, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel-economisch terrein. Deze profielschets dient ten slotte door de overheid te worden vastgesteld en jaarlijks, samen met de raad van toezicht, te worden geëvalueerd.

Een profielschets voor de raad van toezicht van CTDF is als zodanig nog niet opgesteld. Wel heeft het Bestuurscollege een algemene profielschets vastgesteld voor de raden van commissarissen / toezicht van de overheidsvennootschappen en -stichtingen. Het doel van deze profielschets is om richtlijnen te geven voor de samenstelling alsook de benoeming van toezichthouders bij de overheidsentiteiten. Conform deze algemene profielschets dient ieder commissaris, uitgaande van zijn toezichthoudende en adviserende taken, in staat te zijn om de hoofdlijnen van het beleid en strategie van de overheidsentiteit, alsook de hieraan verbonden belangrijkste risico's, te beoordelen. Hierbij zijn er, binnen het kader van deze algemene profielschets, specifieke competenties geformuleerd waarover elk commissaris dient te beschikken voor de vervulling van de aan hem of haar toebedeelde rol in een raad van commissarissen/toezicht. Elk commissaris dient onder meer te beschikken over de volgende competenties:

- Affiniteit met de doelstelling dan wel werkgebied van de rechtspersoon.
- Bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen, bij voorkeur in het bedrijfsleven dan wel non-profit organisaties.
- Algemene financieel-economische kennis en ervaring.
- Het hebben van helicopterview, analytisch vermogen en het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken (denk- en werkniveau op tenminste HBO-niveau).
- Verworven ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en de overheid.
- Kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen, inclusief inzicht in strategische afwegingsprocessen.
- Het in hoofdlijnen kunnen functioneren als een klankbord voor de directie/bestuurder.

Tevens dient de raad van commissarissen / toezicht zodanig te zijn samengesteld dat aan de volgende eisen wordt voldaan:

- Een lid met ruime financiële kennis en ervaring.
- Een lid met gedegen juridische kennis en ervaring.
- Een lid met (bedrijfs)economische ervaring.
- Een lid met specifieke kennis en ervaring met de doelstelling dan wel werkgebieden van de rechtspersoon.

Rekeninghoudende met de statuten van CTDF alsook de bepalingen uit de Code Corporate Governance ten aanzien van de grootte en samenstelling van de raad van commissarissen/toezicht, kunnen de in de algemene profielschets geformuleerde eisen als voldoende selectiecriteria worden gehanteerd voor de benoeming van nieuwe toezichthouders bij CTDF.

Niettegenstaande het voorgaande adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van toezicht van CTDF vast te stellen om te kunnen voldoen aan de vereisten van de Code Corporate Governance. De aldus vastgestelde profielschets dient, samen met de raad van toezicht, tenminste jaarlijks te worden geëvalueerd en indien nodig aangepast rekening houdende met de gewenste samenstelling, grootte, taken en werkwijze van de raad.

3. Analyse benoemingsvoorstellen nieuwe bestuursleden van CTDF

Uit onze beoordeling van de curricula vitae van mevrouw Ponte Da Costa en de heren Anita en Dos Santos blijkt dat deze in principe voldoen aan de hiervoor aangegeven, door het Bestuurscollege vastgestelde, algemene profielschets voor leden van de raad van commissarissen / toezicht van overheidsentiteiten.

Op basis van de door deze kandidaten genoten opleidingen dan wel de door deze kandidaten opgedane werkervaring kan redelijkerwijs worden aangenomen dat zij minimaal over het vereiste HBO denk- en werkniveau beschikken. Uitgaande van de statuten van CTDF alsook de in de algemene profielschets geformuleerde eisen voor leden van de raad van commissarissen/toezicht bij overheidsentiteiten, hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van mevrouw Ponte Da Costa en de heren Anita en Dos Santos als bestuursleden bij CTDF.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient voorts minimaal één lid van de raad van commissarissen / toezicht een zogenoemde financieel expert ('financial literate') te zijn, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel terrein bij grote rechtspersonen. Uit onze evaluatie van de curricula vitae van de voorgedragen kandidaten voor bestuursleden bij CTDF blijkt uit de voorgenomen bestuurssamenstelling dat een financieel expert vooralsnog ontbreekt. Wij adviseren u in dit kader alsnog een financieel expert ter benoeming voor te dragen als bestuurslid bij CTDF.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient er tevens geen sprake te zijn van belangenverstrengeling bij commissarissen / toezichthouders van een overheidsentiteit. Een belangenverstrengeling kan geacht worden aanwezig te zijn indien een bestuurslid van CTDF ook een toezichthoudende rol vervult of bestuurlijke invloed heeft bij een overheidsentiteit of andere entiteit waarmee CTDF een belangrijke zakelijke relatie heeft. Wij achten het niet onze taak om zelf te onderzoeken of dat het geval is bij de voorgedragen kandidaten maar zullen u erop attent maken indien wij over informatie beschikken dat dit wel het geval is.

Van de voorgedragen kandidaten is ons niet bekend of zij een toezichthoudende of bestuurlijke rol vervullen bij overheidsentiteiten dan wel andere entiteiten waarmee CTDF een belangrijke zakelijke relatie heeft. Indien dit wel het geval zou zijn dan dienen deze kandidaten terug te treden uit deze toezichthoudende dan wel bestuurlijke functies bij deze entiteiten alvorens te kunnen worden benoemd als bestuurslid van CTDF.

4. Aanpassing statuten van CTDF

De Code Corporate Governance gaat uit van een stichtingsstructuur welk gebaseerd is op het Raad van Commissarissen-model. De belangrijkste kenmerken van dit Raad van Commissarissen-model zijn de volgende:

- De Raad van Bestuur is het bestuur van de stichting en heeft zelfstandige bestuursbevoegdheid. Aan haar komen alle bevoegdheden toe, met uitzondering van de aan de Raad van Commissarissen opgedragen bevoegdheden;
- De Raad van Commissarissen van een zodanige stichting heeft een drietal taken: (i) adviseren van de Raad van Bestuur, (ii) toezicht houden op de Raad van Bestuur en (iii) een aantal bijzondere taken zoals het benoemen en ontslaan van bestuurders en het goedkeuren van ingrijpende bestuursbesluiten.

Het toepassen van de bepalingen van de Code impliceert dat de statuten van een stichting aangepast moeten worden conform het Raad van Commissarissen-model.

De statuten van een stichting dienen in dit kader zodanig te worden aangepast dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de betreffende stichting.

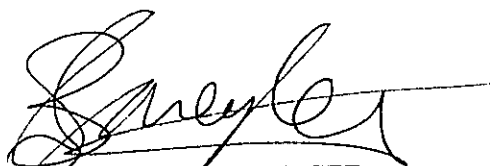
Uit artikel 5, lid 1 van de statuten van CTDF blijkt dat de stichting bestuurd en beheerd wordt een bestuur die de naam Raad voor het Toerisme draagt. Uit artikel 6, lid 1 van de statuten van CTDF blijkt tevens dat de bestuursvoorzitter qualitate qua de gedeputeerde van toerisme dient te zijn. Op grond hiervan blijkt dat de statuten van CTDF nog niet zijn aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance. In dit kader verwijzen wij tevens naar de wettelijke verplichting uit artikel 12, lid 2 van de Eilandsverordening Corporate Governance waaruit blijkt dat de statuten van een vennootschap of stichting uiterlijk binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze Eilandsverordening aangepast moeten worden om te voldoen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

5. Advies

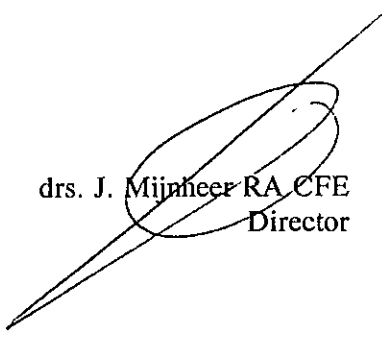
Op grond van het voorgaande:

1. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van toezicht van CTDF vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de activiteiten van de stichting.
2. Hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van mevrouw Ponte Da Costa alsook de heren Anita en Dos Santos als bestuursleden bij CTDF.
3. Uit onze evaluatie van de voorgenomen bestuursamenstelling van CTDF blijkt vooralsnog dat een financieel expert ontbreekt. Wij adviseren u in dit kader alsnog een financieel expert ter benoeming voor te dragen als bestuurslid bij CTDF.
4. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog de statuten van CTDF te laten aanpassen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

Wij gaan er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid deze brief nader toe te lichten.

drs. R.E. Fapeyte RA CFE
Senior Audit Manager

drs. J. Mijnheer RA CFE
Director